

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

í t é l e t e

Az ügy száma: Kfv.IV.38.135/2018/5.

A tanács tagjai: Dr. Balogh Zsolt a tanács elnöke, Dr. Horváth Tamás előadó bíró,
Dr. Kiss Árpád Lajos bíró

A felperes: Pfizer Gyógyszerkereskedelmi Kft.
(1123 Budapest, Alkotás u. 53.)

A felperes képviselője: KNP LAW Nagy Koppány Varga és Társai Ügyvédi Iroda,
eljáró ügyvéd
(1051 Budapest, Vigadó u. 2.)

Az alperes: Gazdasági Versenyhivatal
(1054 Budapest, Alkotmány u. 5.)

Az alperes képviselője: Dr. Nacsa Mónika kamarai jogtanácsos

A per tárgya: versenyfelügyeleti bírság megállapításának törvényessége

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság
2.Kf.650.096/2017/9. számú végzésével kijavított 2.Kf.650.096/2017/5. számú ítélete

Az elsőfokú bíróság határozata: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
31.K.33.988/2016/15. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Fővárosi Törvényszék 2.Kf.650.096/2017/9. számú végzésével kijavított 2.Kf.650.096/2017/5. számú ítéletét hatályában fenntartja;
- kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 250.000 (kettőszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget;

- kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes 2015. december 10-én annak vizsgálatára indított a felperessel szemben versenyfelügyeleti eljárást, hogy az általa forgalmazott Multi-tabs Multi Kid étrend-kiegészítőnek (a továbbiakban: perbeli termék) a televízióban és a mozikban bemutatott reklámozása megfelelt-e a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) előírásainak. A versenyfelügyeleti eljárás megindítását követően az alperes észlelte, hogy a perbeli termékre vonatkozóan közzétett felperesi kereskedelmi kommunikáció az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezést is sérthette, ezért a 2016. március 18. napján kelt Vj/127-23/2015. számú végzésével az eljárást kiterjesztette ezen tényállás vizsgálatára is.

- [2] Az alperes eljárása eredményeként a 2016. szeptember 1. napján kelt Vj/127/2015. számú határozatában megállapította, hogy a felperes tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor 2015. október 1. és 2016. április 30. között a perbeli termék népszerűsítése során a kereskedelmi kommunikációival azt a megtévesztő, az ágazati szabályokkal ellentétes látszatot keltette, hogy a termék használata a kiegyensúlyozott és változatos étrend kiváltására alkalmas, továbbá a fogyasztói döntés torzítására alkalmas módon a szakmai gondosság követelményét megsértette, amikor nem volt tekintettel az ágazati alapelvekre és rendelkezésekre a reklámkampányában. A jogsértések miatt a felperest 50.000.000 forint versenyfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte. A határozat indokolásában az alperes rögzítette, hogy a kereskedelmi gyakorlattal érintett fogyasztók az Fttv. 4. (1) bekezdésében meghatározott ésszerűen, tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel eljáró személyek.

- [3] A határozat 23-27. pontjaiban részletesen ismertetett, a televízióban és mozikban megjelenő reklámokkal kapcsolatosan megállapította, hogy a felperes megtévesztő módon azt a benyomást keltette, hogy a termék helyettesítheti a kiegyensúlyozott és változatos étrendet, így olyan egészségre gyakorolt hatásállítást tett közzé, amelyet alátámasztani – az alapelvei korlátokra is tekintettel – nem tudott. Erre tekintettel megsértette az Fttv. 6. § (1) bekezdésének b) alpontját és az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat, továbbá sérült a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: EU rendelet) 7. Cikk (1) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezés is. Az alperes nem fogadta el azt a felperesi érvelést, hogy a reklámfilm központi üzenete szerint a perbeli termék csupán hozzájárul a változatos étrendhez, az csak azt kiegészíti, mert az alkalmazott képi, színészi megjelenítés, azaz a gyerek fintora és undorodó arckifejezése az elé rakott étel (zöldség) láttán, majd

mosolygó, boldog arckifejezése a termék kapcsán, továbbá az elhangzó szöveg, miszerint a szülő a változatos étrendet hiába igyekszik, nem tudja biztosítani a gyermekének, mivel az, ha nem szereti, nem eszi meg az elé rakott ételt, összességében azt az üzenetet hordozza – bár valóban a hozzájárul kifejezés hangzik el a reklámfilmbe –, hogy ha a gyermek számára nem lehet változatos étrendet biztosítani, mert például válogat, akkor a megoldás a perbeli termék. Nem fogadta el azt a felperesi érvelést, hogy a kereskedelmi gyakorlat üzenete a pusztán időszakos és eseti kiegészítés lehetősége, ugyanis a szórólapot kivéve a reklámban semmi nem utal arra, hogy eseti, vagy időszakos helyzetről lenne szó, sőt, a szpotok több gyereket és többféle zöldséget mutatnak be, erősítve az üzenet általános voltát.

- [4] A 2015. október 15. és 2015. december 30. között közzétett szpotok végén nagyjából a szlogen betűméretének harmadával jelent meg az „Egyetlen étrend-kiegészítő, így a Multitabs Multi Kid sem helyettesítheti a kiegyensúlyozott, vegyes étrendet és az egészséges életmódot” tájékoztatás. Ezen szöveg betűméretét 2016 januárjától a felperes megnövelte. Ennek kapcsán az alperes rögzítette, hogy az üzenet hosszára, a felirat idejére és méretére, de különösen az egyszerre észlelhető különböző képi és egyéb (hang, felirat) elemekre tekintettel nemcsak az első, de a módosított változatban is kérdéses annak észlelhetősége. A kiegészítő felirat alapvetően ellentmond a reklám egésze által sugallt üzenetnek. A szpotok erőteljes képi üzenete és szöveges tartalma alapján sem mondható, hogy a „hozzájárul” kifejezés leszűkíti, vagy érdemben tompítja a kereskedelmi gyakorlat fogyasztói üzenetét.
- [5] A határozat 30-37. pontjaiban részletesen ismertetett plakátok, szórólapok és displayek kapcsán az alperes megállapította, hogy a megjelenített kommunikáció az előzőekben kifejtettek szerint szintén a helyettesíthetőség üzenetét hordozza, ezért a reklámkampány kialakítása nem felelt meg az Fttv. 6. § (1) bekezdésének bj) alpontjának és az Fttv. 3. (1) bekezdésének. Rögzítette továbbá, hogy a felperes nem tett maradéktalanul eleget az élelmiszerekre vonatkozó speciális ágazati szabályoknak, elmulasztva az Fttv. 3. § (2) bekezdésében előírt szakmai gondosság követelményét, mert a tájékoztatás közzétételekor nem volt figyelemmel a figyelemfelhívás érzékelhetőségére vonatkozó, az EU rendelet 37. cikkében, az 1924/2006/EK rendelet 10. cikk (2) bekezdésének a) pontjában és az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV.26.) ESzCsM rendelet (a továbbiakban: ESzCsM rendelet) 6. § (3) bekezdésének d) pontjában foglalt előírásokra, amely az Fttv. 3. § (1) bekezdésének sérelmét eredményezte. Az alperes leszögezte, hogy az a mechanizmus és tartalom, amellyel a felperes a versenyfelügyeleti eljárásban érintett kampányát kialakította az Fttv. 3. § (2) bekezdése alapján értékelendő, mivel ellentétes az általánosan elfogadott táplálkozási és egészségügyi elvekkel az a magatartás, ahogyan helyettesíthetőség látszatát keltette, továbbá a kereskedelmi gyakorlat becsmérel egy helyes étrendi gyakorlatot is.
- [6] A bírság összegét a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 78. § (3) bekezdése és a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 2/2015. számú Közleményében (a továbbiakban: Közlemény) foglaltaknak megfelelően határozta meg, melynek során a jogsértő kereskedelmi kommunikáció költségéből indult ki, figyelemmel arra, hogy a felperes a jogsértő gyakorlatra jellemzően legalább az arra fordított kiadást elérő bevételre szert kívánt tenni. Meghatározta a számítás módját, a Közlemény vonatkozó rendelkezéseire tekintettel felsorolta a súlyosítónak, illetve enyhítőnek értékelt körülményeket, amelyek alapján a 2015. évi árbevétel 10%-ához mint törvényi korláthoz képest, csekély mértékű bírság kiszabását látta indokoltnak.

A kereset és az alperes védekezése

- [7] A felperes a határozattal szemben előterjesztett keresetében elsődlegesen az alperesi határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan annak megváltoztatását és a szankció mellőzését vagy jelentős csökkentését kérte. A bíróság kiszabását mind jogalapjában, mind összecszerűségében vitatta; arra hivatkozott, hogy az alperes mérlegelése nem felelt meg a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 94/A. § (1) bekezdésében, a Ket. 1. § (1) bekezdésében és a Tpvt. 78. § (3) bekezdésében, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 339/B. §-ában meghatározott követelményeknek.
- [8] Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a felperesi kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

- [9] Az Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 31.K.33.988/2016/15. számú ítéletével a keresetet elutasította. A bírágkiszabás körében nem tartotta értékelhetőnek, hogy a termék értékesítésével a felperes nem ért el nyereséget. Erre is tekintettel az alperes a régi Pp. 339/B. §-a alapján a jogsérelem súlyát is kifejezve helyesen vette alapul a felperes által közölt reklámköltségeket.

A fellebbezés és az ellenkérelem

- [10] Az elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésében a felperes elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, a felperesi keresetnek helyt adó döntés meghozatalát, az alperesi határozat hatályon kívül helyezését kérte – jogsértés hiányában – az új eljárásra utasítás mellőzésével, ennek hiányában az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes által kiszabott bírság mellőzését, vagy legalább jelentős mértékben történő mérséklését. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte az elsőfokú eljárás szabályainak lényeges megsértése miatt, megismételt eljárás elrendelése mellett.
- [11] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a jogszerű elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A másodfokú bíróság ítélete

- [12] A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Kf.650.096/2017/9. számú végzésével kijavított, 2018. május 30-án kelt 2.Kf.650.096/2017/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [13] A törvényszék szerint a régi Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettség elmulasztása nem merült fel az eljárásban, a felperesi jogi képviselő ugyanis nyilvánvalóan a bizonyítási teher ismeretében tette meg nyilatkozatait. Az állítás szintjén maradt felperesi érvek nem eredményezhették a régi Pp. 336/A. § (2) bekezdésében szabályozott bizonyítási teher megfordulását, illetve a jogsértés megállapításának a mellőzését.
- [14] A versenyjogsértés hiányát állító felperesi érvekre tekintettel a törvényszék kiemeli, hogy a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény (a továbbiakban: New Yorki Egyezmény) – amelynek Magyarország is tagja – a gyermek mindenek feletti jogait biztosítja, ezért a gyermekek élelméről, étrend-kiegészítőjéről adott

Kfv.IV.38.135/2018/5.

tájékoztatás során a felperesnek fokozott gondossággal kellett volna eljárnia. Minden vállalkozás kötelezettsége, hogy a tisztességes verseny követelményéhez igazítsa a reklámozásban megnyilvánuló magatartását és annak valamennyi elemét, mivel ez kihatással van a fogyasztó döntésére az áru megszerzése iránt. Az alperesi döntés alapjául szolgáló Fttv. szerint a jogsértés megállapításának nem tényállási eleme a ténylegesen meghozott üzleti döntés, elegendő a kereskedelmi gyakorlat arra való alkalmassága, hogy a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készítse, amelyet egyébként nem hozott volna meg.

- [15] Egyetértett a törvényszék az alperessel és az elsőfokú bírósággal abban, hogy a kereskedelmi üzenettel címzettek esetén nem az átlagnál képzetesebb, tudatosabb és körültekintőbb fogyasztók köréből kell kiindulni, akik pontosan ismerik az étrend-kiegészítő fogalmát, funkcióját.
- [16] A felperes továbbá nem a megfelelő kifejezést választotta a kereskedelmi kommunikáció üzenetének vagy általa elérni kívánt üzenetének megszövegezésekor, ezért a jogsértése kétségtelen.
- [17] A felperes súlyosan megsértette az ágazati szabályokat, amikor az étrend-kiegészítőkre vonatkozó tájékoztatást a reklám első verziójában olyan apró betűmérettel tette közzé, hogy az szinte észlelhetetlen volt, így az apró betűs tájékoztatás elhelyezése és betűnagysága miatt a fogyasztók összbemérését, a reklámok által keltett összhatást nem módosította. A nem észlelhető, nem olvasható írásbeli tájékoztatás nem minősül a törvényi követelményeket kielégítő tájékoztatásnak. Önmagában az írásbeli tájékoztató szöveg nagyobb betűkkel történő ábrázolása továbbá nem volt elégséges, mert ellenkező tartalmú volt a szóbeli, látványbeli főüzenethez képest.
- [18] A törvényszék hangsúlyozta, hogy a felperes terhére a jogsértések megállapítására és a bírság kiszabására jogszerűen került sor. Az elsőfokú bíróság ítéletében a bírság kiszabásának jogalapját és ennek összecszerűségét a szükséges és elégséges mértékben indokolta.
- [19] Az alperes a Tptv. 78. § (3) bekezdésében, illetve a Közleményben foglaltak figyelembevételével, mérlegeléssel határozta meg a szankció mértékét, a törvényi szempontokat figyelembe vette, azokat értékelte, erről határozatában – a szükséges körben – számot is adott. A törvényszék az elsőfokú bírósággal egyezően azt állapította meg, hogy az alperesi határozatban a mérlegelést befolyásoló és relevanciával bíró tényezők szerepeltek. A felperes mind az enyhítő, mind a súlyosító körülmények tekintetében példálózó jelleggel egyéb tényeket és körülményeket hozott fel, amelyeket a törvényszék az alperesi mérlegelés jogszerűségének megdöntésére nem talált alkalmasnak. A törvényszék a jogsértést 5 hónapos időtartamára tekintettel huzamosnak találta, a gyermekek érdekeinek sérelmére tekintettel súlyosnak minősítette. A kommunikációs költség a jogsértés jellegére tekintettel megfelelő viszonyítási alapot adott, valamint arra vonatkozóan megbízható adatok is rendelkezésre álltak. A körülmény, hogy a felperes a cselekményből profithoz nem jutott, nem minősül a törvényszék értelmezésében enyhítő körülménynek.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

- [20] Felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen kérte a Kúriát, hogy a felülvizsgálati kérelemmel támadott 2.Kf.650.096/2017/5. számú jogerős ítéletet vizsgálja felül, helyezze azt egészben hatályon kívül, és helyette a jogszabályoknak megfelelő, új határozatot hozzon

akként, hogy felperes keresetének helyt ad (elsődlegesen) a határozat teljes egészében történő hatályon kívül helyezésével az új eljárásra utasítás mellőzésével, (másodlagosan) a határozat megváltoztatásával, azaz a kiszabott bírság mellőzésével vagy legalább jelentős mérséklésével. Amennyiben a döntéshez szükséges tények nem állapíthatók meg, másodlagosan kérte a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és hogy a Kúria utasítsa az ügyben első fokon eljáró bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára. A felperes a felülvizsgálati kérelmét az alábbiakkal indokolta.

- [21] I. Az elsőfokú bíróság nem tett eleget a régi Pp 3. § (3) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségének, amely hiányosság az ügy érdemére kiható súlyos eljárási szabálysértést eredményezett. A felperes kifogásolta, hogy neki kellene bizonyítania, hogy a reklámfilm alperesi értelmezése helytelen – erre azonban a bíróság időben nem hívta fel, így sérült a régi Pp. 164. §-a.
- [22] II. A felperes állítása szerint cáfolta azt, hogy a reklámközlések a helyettesíthetőség képzetének kialakulását eredményezhették a fogyasztókban. Hivatkozott ezzel kapcsolatban az ESzCsM rendelet 2. § a) pontjára.
- [23] III. A felperes állítja, hogy figyelembe vette a bécsi részlegének álláspontját, amikor módosította a reklámját. A tényállás megállapítása ezért hibás, ezáltal sérült a régi Pp. 206. § (1) bekezdése.
- [24] IV. A felperes álláspontja szerint az alperes a bírságot jogszerűtlenül szabta ki, mérlegelése szempontjai a határozatából ugyanis nem derülnek ki, ami a régi Pp. 339/B. §-ával ellentétes.
- [25] V. A bírság mértékét is jogellenesen állapította meg, mivel a reklámköltségből indult ki, miközben abból negatív nettó árbevétel keletkezett. A reklám 5 hónapon át kifejtett hatása pedig a felperes álláspontja szerint nem tekinthető huzamos időtartamnak. A teljes reklámköltségnek továbbá csak egy töredékét fordították a vitatott szponzorra és szórólapokra. A felperes ugyancsak vitatta, hogy a reklám üzenete szállóigévé rögzült volna, és ezáltal fejtett volna ki nagyobb és hosszabban tartó hatást. A nettó éves árbevétel általában való figyelembe vétele ugyancsak kifogásolható. A felperes visszautasítja továbbá, hogy ágazati követelményeket sértett volna. Az alperes eszerint ugyanakkor az enyhítő körülmények többségére nem fordított figyelmet. A felperes vitatta a piaci súlyának megállapítását, amit álláspontja szerint felülértékeltek.
- [26] VI. A felperes szerint a másodfokú ítélet hasonlóan az elsőfokú ítélethez, megsértette a régi Pp. 221. § (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettséget azzal, hogy az alperes érveit ismétlik, míg az ő kifejtett érveit ignorálják.
- [27] VII. A felperes szerint a reklámfilm nem egészében, hanem kiragadott részleteiben értékelték az eljárás során, ezáltal félreértelmezték az üzenetét. A döntéshez szükséges tények értékelésének mércéjeként a szülői minőséget, mint egy az átlagemberhez képest magasabb tudatossági és vele szemben támasztható fokozottabb elvárhatósági szintet jelölt meg.
- [28] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nyújtott be, amelyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének hatályában való fenntartását annak jogszerűségére tekintettel.

Kfv.IV.38.135/2018/5.

- [29] Álláspontja szerint a bizonyítási teher a felperesen volt, az ellenkezője ellehetetlenítené az átlagfogyasztó képviseletét és a közérdek védelmét. A mércét nem az átlagosnál képzetesebb és tudatosabb fogyasztó jelentheti csak, ellentétben a felperesi állítással.
- [30] Az alperes szerint a képi és a szöveges üzenet nem volt egybevágó, ezért a nyelvtani értelmezés nem adja vissza a reklám hatását. A nyelvi tartalomban a „hozzájárul” helyett a „kiegészít” igét helyesebbnek tartotta volna, tekintettel az ESzCsM rendelet szóhasználatára.
- [31] A bécsi részleg álláspontjának figyelembe vételére, az alperes szerint, az utólagos módosítás ellenére sem került sor.
- [32] A bírságkiszabás során az absztrakt tényezőknek az adott tényállásra való rávetítése megtörtént. A másodfokú bírósággal egyetértőleg állítja az alperes, hogy az enyhítő és súlyosító körülményeket számba kell venni, de az alperesnek ezzel összefüggésben kifejezett számítási és számszerűsítési kötelezettsége nincsen. Utalt rá, hogy az alperes a piac egyik legjelentősebb szereplőjének tekinthető.
- [33] A bírságösszeg meghatározásához figyelembe veendő körülmények között az alperes szerint megtévesztő annak üzletpolitikai sikeréből vagy kudarcából kiindulni, mivel a káros hatás az utóbbi esetben is lehet nagy. Hasonlóképpen az öt hónapos időtartam sem abszolutizálható szempont, mivel az intenzitást, a reklám sok csatornán futó voltát is figyelembe kell venni. Fontos ebből a szempontból, hogy a reklámok kifejezetten gyerekorvosi rendelőkben is elhelyezésre kerültek. Vitatható ugyanakkor enyhítő körülménynek minősíteni az egyébként jogszerű működést.
- [34] Az alperes véleménye szerint a jogerős bírósági ítélet releváns módon reagált a felperes által előadott érvekre, ezért az indokolási kötelezettség nem sérült.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [35] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [36] A Kúriának abban a kérdésben kellett döntenie, hogy miként azonosítható és mi volt a felperesi reklám üzenete. Amennyiben pedig ez az üzenet jogellenes, akkor miként és milyen mértékben állapítható meg az emiatt kiszabandó bírságösszeg.
- [37] A versenyjog a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat minden formáját tiltja. Az Fttv. irányadó rendelkezései alapján a kereskedelmi gyakorlattal szemben támasztott egyik fő versenyjogi követelmény, hogy az igaz, valós, pontos és tisztességes legyen. Az Fttv. 19. § c) pontja szerint a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárásra az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel a Gazdasági Versenyhivatal eljárása tekintetében a Tpv. rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [38] E rendelkezések azt a kötelezettséget róják a gazdasági szereplőkre, hogy a gazdasági reklámjaikban hirdetett áruk, szolgáltatások értékesítésével kapcsolatos tájékoztatás legyen valós, pontos, egyértelmű. Az Fttv. 3. § (1) bekezdésében kimondja, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat.

- [39] A Kúria az elsőfokú bírósággal egyezően emeli ki, hogy a fogyasztók, fogyasztói csoportok tevékenységét jelentősen befolyásoló tényező a reklámozás, hiszen az ügyfelek a figyelemfelkeltő hirdetések alapján szereznek tudomást az egyes szolgáltatást nyújtókról, illetve szolgáltatásokról. Nemcsak a megtévesztő reklám minősül jogsértőnek, hanem az is, ami a fogyasztók döntési szabadságát csökkenti vagy félreértést eredményezhet. A gazdasági reklám célja a vásárlás ösztönzése, a fogyasztók buzdítása a kínált termék megvételére, szolgáltatás igénybevételére. A piac szereplői szabadon határozzák meg, hogy a termékeiket miként népszerűsítik. Arról is maguk döntenek, hogy a fogyasztók érdeklődését milyen kampánnyal igyekeznek felkelteni. Szabad elhatározásuknak a fenti szabályok alkotta környezet ad keretet és támaszt jogszerű korlátokat.
- [40] Mindezeknek megfelelően az ügyben irányadó releváns jogszabályi rendelkezések a kereskedelmi reklám megtévesztő voltára, továbbá az ennek megítélésével kapcsolatos mérlegelésre vonatkoznak.
- [41] A kereskedelmi reklám tisztességtelenségére nézve különösen a következő szabályokból kell kiindulni.
- [42] Az Fttv. 1. § (1) bekezdése szerint ez a törvény állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait.
- [43] Az Fttv. 3. § (1) bekezdése alapján tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (3) bekezdése szerint tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).
- [44] Az Fttv. 4. § (1) bekezdése értelmében a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni.
- [45] Az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont bj) alpont alapján megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére – olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az alábbiak közül egy vagy több tényező tekintetében, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas: az áru lényeges jellemzői, így különösen bj) az egészségre gyakorolt hatása.
- [46] Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 25. § (3) bekezdése értelmében az EU rendelet 7. cikk (1), (3) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására az Fttv.-ben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.

- [47] Az EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján (1) Az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatás nem lehet megtévesztő, különösen az élelmiszer olyan hatással vagy tulajdonsággal való felruházása révén, amellyel az nem rendelkezik. A (4) bekezdés a) pontja szerint az (1), (2) és (3) bekezdést az alábbiakra is alkalmazni kell: reklámozás. Ahogyan azt az Európai Unió Bírósága (EUB) élelmiszerek reklámozásával, illetve címkézésével kapcsolatos – és jellemzően az átlagfogyasztó elvárását mint védelmi mércét figyelembe vevő – ítélezési gyakorlata is megerősíti: „a fogyasztót helyes, semleges és objektív információval kell ellátni, amely nem félrevezető” (C-47/09. sz. *Bizottság kontra Olaszország* ítélet, 37. pont; C-195/14. sz. *Teekanne* ítélet, 32. pont).
- [48] Az ügyben irányadó releváns rendelkezések további elkülöníthető csoportja a kereskedelmi reklám megtévesztő voltával kapcsolatos mérlegelési jogkörre vonatkozik.
- [49] A mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat a Pp. 339/B. §-a alapján akkor tekinthető jogsértőnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben nem tárta fel, az eljárási szabályokat nem tartotta be, a mérlegelés szempontjai nem állapíthatók meg, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége nem tűnik ki.
- [50] A Tptv. 76. § (1) bekezdés e), g) és k) pontjai értelmében az eljáró versenytanács határozatában e) megállapíthatja a jogsértés tényét, g) megtilthatja a jogsértő magatartás további folytatását, k) bírságot szabhat ki.
- [51] Tptv. 78. § (1b) bekezdése szerint a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon – a határozatban azonosított – vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A vállalkozások társulásával szemben kiszabott bírság összege legfeljebb a tagvállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet.
- [52] Mindezen alapokból kiindulva a felülvizsgálati kérelemben foglalt felperesi kifogások tekintetében a Kúria megítélése tételesen (I–VII.) a következő.
- I.
- [53] Az Fttv. 14. §-a szerint a vállalkozás köteles az eljáró hatóság felhívására a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságának igazolására, jelen esetben tehát arra, hogy a reklámozott termék valóban csak hozzájárul az egészséges táplálkozás biztosításához és nem helyettesíti azt. Magának a tényállításnak a tartalma volt vitás az ügyben, azaz, hogy a tényállítás valóban ezt az információt közvetítette-e a fogyasztó felé.
- [54] A Kúria egyetért a másodfokú bírósággal, hogy az ügyben nem merült föl olyan állítás, miszerint a felperes ne teljesítette volna bizonyítási kötelezettségét. A jogalkalmazó szervek azonban ezt a bizonyítást, vagyis az érvelést a reklám üzenetének a felperes szerinti értelmezésére vonatkozóan nem értékelték meggyőzőnek. Az Fttv. 14. §-a alapján a kötelezettség egyértelműen a felperes irányában merül fel, neki kell igazolnia, hogy az általa gondolt, illetve célzott üzenet közönség számára közvetítése azonos és nem más, esetleg nem kifejezetten más tartalmat hordoz. Az ezzel ellentétes kommunikációs logika alapján az üzenet célzottja kerülné a fogyasztóvédelem lényegével ellentétesen terhesebb pozícióba.

- [55] A Kúria nem osztja a felperes felülvizsgálati kérelmében azt a kifogást, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a régi Pp 3. § (3) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségének, és ezt a másodfokú bíróság jogszerűnek tartotta. A felperes tudatában volt az őt a perben megillető szereppel. Jogi képviselővel eljárva, annak különösen ismernie kellett a rá háruló kötelezettségeket, azért az eljárási szabályok e tekintetben nem sérültek olyan módon, hogy annak az ügy eldöntésére nézve érdemi következményei lehettek volna.
- [56] Tekintettel a felperesi jogi képviselő felülvizsgálati tárgyaláson elmondott részletekbe menő és elvi tartalmú perbeszédére, a Kúria bizonyítási kötelezettség teljesítése és tisztességes eljárás követelménye összefüggése kérdésében álláspontját a következőben részletesen is kifejti. A felperes a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott a bizonyítási kötelezettségről való bírói tájékoztatás hiányára. Tartalmilag ez a felperesi hivatkozás vetette fel különösen annak szükségességét, hogy a Kúria a felülvizsgálati eljárásban az elsőfokú bírósági eljárás tisztességes eljárás követelmények való megfelelését vizsgálja.
- [57] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljárás olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni (6/1998. (III. 11.) AB határozat 5. pont, megerősítve az Alaptörvény szerint: 7/2013. (III. 1.) AB határozat [24]), így tehát a Kúriának is figyelembe kellett vennie a per konkrét körülményeit, az elsőfokú bíróság által adott tájékoztatásokat, a felek nyilatkozatait.
- [58] Ezzel kapcsolatban a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a 2017. október 3. napján tartott tárgyaláson a 14. számú jegyzőkönyvben rögzítette, hogy tájékoztatta a feleket a Pp. 3. §, 164. § rendelkezéseiről. A régi Pp. 3. § (3) bekezdése szerint a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésett voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli. A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.
- [59] Kétségtelen, hogy a tárgyaláson elhangzott tájékoztatás pontos tartalma a jegyzőkönyvből nem volt megismerhető, azonban a felek jogi képviselői egybehangzóan úgy nyilatkoztak, hogy a tájékoztatást megértették, további tájékoztatást nem kértek, nem hivatkoztak arra, hogy az eljárásban közöttük a bíróság tájékoztatásában konkrétan megjelölt tényeken túl vitás, bizonyításra szoruló tények lettek volna.
- [60] Másrészt a tárgyaláson jelen lévő felperesi jogi képviselő egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy az ügy jogkérdés, bizonyítási indítványt tenni nem kíván. Ebből egyrészt az következik, hogy a jogi képviselő a bizonyítás szabályaival tisztában volt, a kifejtett álláspontja szerint vitás, bizonyítandó tény nem merült fel, végül az is, hogy tudatában volt annak, hogy a tárgyaláson bizonyítás indítványozására van lehetősége. Ellentétben tehát a felülvizsgálati kérelmében is kifejtettekkel, miszerint azért nem indítványozott bizonyítást, mert nem kapott a bíróságtól tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy bizonyos tények vonatkozásában bizonyítási kötelezettsége állna fenn, a jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatai szerint bizonyítást azért nem kívánt indítványozni, mert az elfoglalt jogi álláspontja szerint bizonyítandó tény nem merült fel az ügyben, annak megítélése jogkérdés volt.
- [61] Utal arra a Kúria, hogy a régi Pp. 3. § (2) bekezdése alapján a bíróság – törvény eltérő

rendelkezése hiányában – a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe. A régi Pp. 3. § (4) bekezdése értelmében pedig a bíróság a bizonyítás elrendelését mellőzni köteles, ha a bizonyítási indítványt a fél neki felróható okból elkésetten, vagy egyébként a jóhiszemű pervittel össze nem egyeztethető módon terjeszti elő. A perben tehát a feleket terheli a jóhiszemű eljárás követelménye, amely szerint – többek között – az ügy szempontjából lényeges nyilatkozatokat olyan időben kell megtenni, hogy az elősegítse a per ésszerű időn belül történő befejezését. Így tehát amennyiben a felperesi álláspont szerint a bíróság tájékoztatása nem terjedt ki valamely, az ügy szempontjából vitatott tényre, az azzal kapcsolatos bizonyítási kötelezettségre, úgy azzal kapcsolatban a bírósági tájékoztatást követően nyilatkozatot kellett volna tennie. Ezzel szemben a nyilatkozatai szerint kifejezetten nem volt bizonyításra szoruló körülmény az ügyben, amellyel kapcsolatban a bíróságnak további tájékoztatást kellett volna adnia. A bíróság tájékoztatási kötelezettsége ugyanis nem lehet absztrakt és teljes körű, az csak a felek által előadott nyilatkozatokra tekintettel teljesíthető (pl. BH2012. 274).

- [62] Utalni szükséges továbbá arra, hogy a felperest az eljárás egészében jogi képviselő képviselte, akinek a perbeli eljárási jogairól és kötelezettségeiről tudomással kellett rendelkeznie [vö. régi Pp. 7. § (2) bekezdéssel], a bíróságnak a jogi képviselő részére a tájékoztatásokat is ehhez mérten kellett megtennie.
- [63] Megjegyzi a Kúria, hogy a tisztességes eljárásból fakadó elvárás az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. (7/2013. (III. 1.) AB határozat[34]) Figyelemmel azonban arra, hogy a felperes a bíróság tájékoztatására észrevételt nem tett, az nem vitatta, az elsőfokú bíróság nem lehetett abban a helyzetben, hogy a felperes meg nem tett észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és azok értékeléséről határozatában számot adjon.
- [64] A Pp. 336/A. § (2) bekezdésével kapcsolatos felperesi hivatkozásra tekintettel pedig megjegyezhető, hogy annak szabályait a Pp. 206. § rendelkezéseivel együtt kell értelmezni, azaz bár nem maga a közigazgatási határozat rendelkezik bizonyító erővel, ugyanakkor a perben felmerült bizonyítékokat a közigazgatási eljárásban beszerzett bizonyítékokkal együtt kell értékelni.

II.

- [65] A Kúria egyetért az eljárt bíróságokkal abban, hogy az ESzCsM rendelet 7. §-a szerint az étrend-kiegészítő reklámozása nem állíthatja vagy sugallhatja, hogy a változatos, kiegyensúlyozott étrend nem alkalmas a szükséges tápanyagok bevitelére. A reklámfilm egész vonulata, „története” azonban kétségtávol ezt mutatja, aminek ellenében csak az „ehhez járul hozzá” verbális fordulata és a kötelező felirat később megnövelt betűnagysággal, de akkor sem figyelemfelhívó éllel történő szerepeltetése áll.
- [66] A felperesnek azon álláspontja elfogadható, hogy a jogi elvárás felismerése az egész képi világ ellenében, valóban, az átlagnál jóval magasabb tudatosságot feltételez a fogyasztó oldalán.

Kfv.IV.38.135/2018/5.

Csak hogy az Fttv 4. § (1) bekezdése értelmében az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. A kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni.

- [67] A gyerekesek ugyanakkor nem tekinthetők különleges csoportnak, tehát az általánosan jellemző ebben a körben legfeljebb az átlagos lehet. A különleges tudatosság általános feltételezését és e mérce alkalmazását tehát – a felperes szubjektív meggyőződésétől függetlenül – jogellenesnek kell minősíteni.

III.

- [68] A bécsi részleg álláspontjának a tényállás megállapítása szempontjából annyiban van jelentősége, hogy a reklámfilm üzenetének kérdésessége a felperes érdekkörében is fölmerült. A Kúria szerint az erre a fölismert problémára adott kétségtelen válaszkísérletek azonban összességükben elégtelenek maradtak az ügy központi problémájának kezelésére.

IV.

- [69] A Kúria megállapítja, hogy az alperes érvelt a bírság kiszabása mellett annak szempontjai részletezésével. A felperes éppen ennek alapján vitathatta részletekbe menően a számba vett hivatkozásokat. A reklámköltségre alapított bírságkiszabás önmagában nem ütközik jogszabályba. A reklámozással való kapcsolatot a kár vonatkozásában pedig indokolja, de legalábbis semmiképpen nem teszi okszerűtlenné, hogy annak hatása a sugárzás, közzététel időtartamán túl is érvényesülhet – mert rögzül annak üzenete, például az alkalmazott szlogenek keresztül.

V.

- [70] A Tptv. 78. § (3) bekezdése nem zárja ki az egyedi jogsértésekhez igazodóan a versenyhatósági értékelésbe bevonva egyéb körülmények figyelembe vételét. A bírság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, gyakoriságára – tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg. Az elsőfokú bíróság sem állapította azt meg, hogy az alperes részéről a határozatban megjelölt súlyosító vagy enyhítő körülmények okszerűtlenné lennének; vizsgálta a felperes mérlegelés okszerűtlenségére vonatkozó előadását, de azt nem találta alaposnak. Az alperes határozata 229–235. pontja tartalmazza az általa figyelembe vett súlyosító és enyhítő körülményeket, tehát az egyediesítés lényegét tekintve, a felperesi állítással ellentétben, megtörtént.
- [71] A bírság mértékének meghatározása tekintetében a Kúria annyiban tartja szükségesnek pontosítani a másodfokú bíróság álláspontját, hogy a Tptv. 78. § (3) bekezdéséből az alperesi mérlegelésre nézve további kööttségek is származnak, mint a különböző szempontok között

való válogatás során az okszerűség megléte. Értelemszerűen egy adott, elfogadhatónak talált tényezővel (mint változóval) összefüggésben az arányosságnak valószínűsíthetőnek kell lennie a tételes indokolhatóság érdekében.

- [72] Jelen esetben azonban ez az elvárás teljesül. A reklám nyomán realizált konkrét értékesítési eredmény ellenében a fogyasztóra kifejtett hatás jóval jelentősebb lehet, ami a gyártó imázsára, összes forgalmára kihathat. Nem alaptalan tehát a közvetlen hasznon vagy veszteségen kívüli gazdasági mutatók közötti összefüggésre alapozni a joghátrány mértékét. Az alperes ilyen módon indokolt választása szerint jelen esetben ez a reklámra fordított költség. A megállapított jogsértésre fordított költség és a bírság mértéke közötti összefüggés megteremtése tehát nem önkényes. A reklám tényleges hatásának kiterjedt volta okkal feltételezhető, hiszen annak generális üzenete, hogy a gyerekek általános viszonyulásához a szülői lehetőségek eleve korlátozott volta rendelhető hozzá. A fogyasztókra e szélesebb körű hatás azonban csak költségesebben számszerűsíthető. A szankció mértéke ugyanakkor a jogsértés ráfordítási oldalával, azaz a reklámköltséggel is okszerűen arányosítható.
- [73] A nettó éves árbevétel önmagában valóban nem indokolja a magas bírság kiszabását, ennyiben helyes a felperesi hivatkozás. Jelen esetben azonban nem esetleges a kettő közötti kapcsolat, hanem az adott reklám és a felperesi eredményességnek az alaptevékenység szélesebb körére való hatása megalapozza az összefüggés tételezését.
- [74] A másodfokú bíróság a Közleményre hivatkozással rögzíti, hogy az enyhítő és súlyosító körülményeket számba kell venni, de az alperesnek ezzel összefüggésben kifejezett számítási és számszerűsítési kötelezettsége nem volt.
- [75] A Kúria ezzel kapcsolatban egyrészt egyetértőleg állapítja meg, hogy a Közleménynek a bíróságra kötőereje nincsen, tehát az arra való hivatkozásokat önállóan értelmezve, súlyukra tekintettel kell az adott ügyben mérlegelni.
- [76] Másrészt rögzítendő, hogy a számszerűsítés megalapozásaként az okszerűség és az arányosítás indokoltságának az igazolása szükséges. Mindez a konkrét esetre alkalmazott módon következik a régi Pp. 339/B. §-ából, miszerint mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.
- [77] Jelen esetben a Kúria értékelése szerint ugyanakkor ez a követelmény érdemben teljesült az alperesi határozatban, a határozat kellőképpen egyediesített az enyhítő és súlyosító körülmények számbavételével. Éppen ezért jelen ügyben nincs érdemi jelentősége a számszerűsítés elhanyagolhatóságára vonatkozó kiegészítő megállapításnak, ami a másodfokú ítélet indokolásában is szerepel, jóllehet a Közleményre hivatkozással.

VI.

- [78] A felperes felülvizsgálati kérelme eljárási értelemben is kifogásolja az érveivel ellentétes másodfokú ítéleti indokolást, hivatkozva a régi Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltakra. Az előbbi (I–V. pont) tartalmi érvelése alapján azonban ez az állítás a Kúria szerint nem áll meg.

VII.

- [79] A reklámfilm megítélésének mércéjeként a fogyasztói befogadó oldalán ugyanakkor a fentiek szerint alaptalan a felperesi feltevés, hogy a szülői minőség az átlagnál képzetesebb, tudatosabb és körültekintőbb fogyasztót feltételez, mert például a védőnői és a gyermek háziorvosi szolgálat működtetése révén a szülő megfelelő és rendszeres tájékoztatást kap a gyermeke táplálására nézve. A fogyasztónak mint a reklámüzenet befogadjának a tudatossági szintjét a bírói gyakorlat elismeri, csak hogy az Fttv. 4. § (1) bekezdése alapján az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. A kisgyermekes szülői kör ugyanakkor egy igen általános, és ezért vegyes fogyasztói kör, ahol az átlagos egyáltalán nem helyettesíthető mechanikusan a magasabb tudatossági, tájékozottsági vagy elvárhatósági szinttel.
- [80] A Kúria szerint is ezt a mércét szükséges alkalmazni, minek alapján a reklám üzenetének érvényesülését illetően megállapítható, hogy az nem a kellő formában került eljuttatásra az érintett fogyasztói körhöz.
- [81] Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

- [82] *Ha a felperest az eljárás egészében jogi képviselő képviselte, akinek a perbeli eljárási jogairól és kötelezettségeiről tudomással kellett rendelkeznie, a bíróságnak a jogi képviselő részére a tájékoztatásokat is ehhez mérten kellett megtennie.*
- [83] *A kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki észszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el. A fogyasztóra való hatást illetően ezért az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást és tudatossági szintet kell figyelembe venni.*
- [84] *Jogsértés esetén a bírság megállapításakor a mérlegelés során egy adott, elfogadhatónak minősített tényezővel összefüggésben az arányosságnak valószínűsíthetőnek kell lennie. A számszerűsítés megalapozásaként az okszerűség és az arányosítás indokoltságának az igazolása szükséges.*

Záró rész

- [85] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (2) bekezdése alapján a felek kérelmére tárgyalás tartásával bírálta el.
- [86] Az alperes pernyertességére tekintettel, figyelemmel a régi Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78. §-ára, a Kúria a felperest kötelezte az alperes perköltségeinek megfizetésére.
- [87] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerinti mértékű, a 45/A. § (2) bekezdés alapján figyelembe veendő 39–41. és 42. §-oknak megfelelően számított, továbbá a 62. § (1) bekezdés h) pontja értelmében feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket a

Kfv.IV.38.135/2018/5.

régi Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 75. § (1) bekezdése és a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a pervesztesnek minősülő felperes viseli.

- [88] Az ítélet elleni további felülvizsgálat lehetőségét a régi Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. január 14.

Dr. Balogh Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Horváth Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Kiss Árpád Lajos s.k. bíró